

11. STUDIJA

BITKA OD HARMAGEDONA

Proroci su na različite načine Simbolizirali Nevolju koja se Približava—Predočena sa padom Izraela 70 A.D., i Francuskom Revolucijom—Njen Općeniti Karakter i Veličina—Gospodinova Velika Vojska—„Najgori od Pogana“—„Vrijeme Jakovljeve Nevolje“—Njegovo Izbavljenje—Gog i Magog Izazvan.

„Jer, evo, ja sam počeo kažnjavati grad koji se zove mojim imenom [„tzv. Kršćanstvo“—„Babilon“]; ... jer ću sam dozvati mač da udari na sve stanovnike zemlje—riječ je Jahve nad Vojskama...`Jahve reče sa visine, iz svetoga stana grmi glasom, riče iza glasa protiv pašnjaka svoga [tzv. Kršćanstvo], podvikuje kao oni što grožđe gaze. Do svih stanovnika zemlje.

„Dopire bojni klik—do nakraj svijeta—*jer Jahve se parbi s narodima, izlazi na sud sa svakim tijelom*, bezbožnike će maču izručiti—riječ je Jahvina.

„Ovako govori Jahve nad Vojskama: Evo, nesreća već zahvaća narod za narodom; nevljeme strašno već se prolama s krajeva zemlje.` U onaj dan bit će pobijenih Jahvinih s jednoga kraja svijeta do drugoga. Za njima nitko neće naricati, niti će ih tko pokupiti i sahraniti; ostat će kao gnoj po zemlji.“ (Jer. 25:29-38)

TOLIKO ĆE SLOŽEN i naročit biti sukob tog Dana Osvete da ga nijedan simbol ne može opisati. Sukladno tome, u Svetom su Pismu, bili korišteni mnogi snažni simboli, kao što su bitka, zemljotres, vatra, oluja, vihor i potop.

To je „*Bitka onoga velikoga dana Boga Svevladara*,“ kada će on okupiti nacije i sabrati kraljevstva da izlije na njih svoje neodobranje, naime sav svoj žestoki gnjev; jer sam Gospodin nad vojskama vrši smotru vojski za bitku. (Otkr. 16:14; Sef. 3:8; Iza. 13:4)

To je „*potres velik*, kakva ne bijaše otkako je ljudi—tako bijaše silan potres taj,“ koji će „potresti ne samo zemlju, nego i nebo.“ (Otkr. 16:18; Hebr. 12:26)

To je „*Vatra Jehovine Ljubomore* koja će proždrijeti svu zemlju.“ I sadašnja nebesa (crkvene vlasti tzv. Kršćanstva) i zemlja (društvena organizacija koja je i pod crkvenim i državnim utjecajem) sačuvana su za vatru tog dana suda. „Nebesa će trijeskom uminuti, počela[sadašnje crkvene ideologije] se, užarena, raspasti, a zemlja [društvo] i djela na njoj razotkriti...nebesa će se, zapaljena, raspasti.“ Oholi i zlikovci bit će kao strnjika: dan koji se bliži spalit će ih da im neće ostati ni korijena ni grančice. (Sef. 3:8; 2. Pet. 3:10,12; Mal. 4:1)

„*U vihoru i oluji put je njegov*.“ Tko može izdržati pred bijesom njegovim? Tko će odoljeti pred gnjevnom srdžbom njegovom?“ (Nahum 1:3,6,7)

„Evo, od Gospoda jaki i moćni, kao *pljusak s tu om*, kao *vihor razorni, prolom oblaka* i povodanj, i svom ih snagom na zemlju baca.“ „Prijeti moru i isušuje ga, presušuje sve rijeke. .. Pred njim se gore potresaju, bregovi se ljuljaju, zemlja [simboli cijelog sadašnjeg poretka stvari] se pod njim provaljuje, krug zemaljski i sve što na njem stanuje...Ali poplavom, što došumi, uništava mjesto njezino i goni neprijatelje svoje u mrak.“ (Iza. 28:2; Nahum 1:4,5,8)

Da to nisu doslovne poplave i požari, koji bi uništili našu planetu Zemlju, i njeno stanovništvo, očito je iz izjave(simbolične) da će nakon sadašnjeg uređenja stvari, kada bude bio uništen, uslijediti novi poredak—„nova nebesa[crkvene vlasti, Božja proslavljena Crkva] i nova zemlja[ljudsko društvo reorganizirano pod Božjim Kraljevstvom na temelju ljubavi umjesto sebičnosti].“ Ukazujući na taj novi poredak stvari nakon što će vatra Božje pravedne osvete spaliti sadašnja zla, Bog, kroz Proroka, kaže: *„Tada u pribaviti iste usne[istina] narodima, da svi zazivaju ime Gospodnje i služe mu jednodušno.“* (Sef. 3:9)

Dvije Izvanredne Predlike Nadolaze e Katastrofe

Međutim neka nitko zbog ovih različitih opisa koji nisu doslovni, nego simbolični, ne zaključni da oni stoga mogu predstavljati samo borbu riječima, tresenje od straha, ili beznačajnu oluju ljudske strasti. Jer premda će rasprava, i riječi strasti i argumenata biti i jesu među oružjem koje će biti korišteno u toj bitki, posebno na njenom početku, ipak to neće završiti s tim. Sve i jedan proročanski detalj ukazuje na to da će prije nego završi to biti najkrvaviji sukob, žestoka i strašna oluja. Mi smo već razmotrili* predodžbeni karakter velike nevolje koja je došla na tjelesni Izrael na kraju Židovskog doba; i sada, došavši do paralelnog razdoblja—žetve Evandeoskog doba, mi vidimo sve pokazatelje iste, premda mnogo veće nevolje, na „tzv. Kršćanstvu,“ njegovoj protuslici. Iako su sudovi koji su pohodili Judeju i Jeruzalem bili užasni do krajnosti, oni su bili samo na maloj razini u usporedbi sa

*Pogl. 3, i Svez. 2, Pogl. 7

velikom nevoljom, koja se sada brzo približava, na tzv. Kršćanstvo, i uključuje cijeli svijet.

Rimska vojska i regularni rat koji su prouzročili samo mali dio nevolje na kraju Židovskog doba, zapaženi su među najstrašnijima na stranicama povijesti, jedino je Francuska Revolucija posle njih. Ona je proistekla uglavnom iz nacionalnog raspadanja, rušenja zakona i reda—anarhije. Sebičnost je očito bila preuzela potpunu kontrolu i postavila svakog čovjeka protiv njegovog bližnjeg—baš kao što je prorečeno za dolazeću nevolju na tzv. Kršćanstvo (usred koje će veliki duhovni hram, Božja izabrana Crkva, biti dovršen i proslavljen). „Jer, prije ovih dana ne bijaše nadnice za čovjeka niti nadnice za živinče [vidi bilješku]; niti bijaše mira od neprijatelja onome koji je izlazio ni onome koji je dolazio; puštao sam ljude jedne protiv drugih.“ (Zah. 8:9-11)

Da se vremena nisu toliko promijenila da učine takvu katastrofu bilo nemogućom ili nevjerojatnom u naše vrijeme previše je očito da zahtijeva dokaz. Međutim ako je bilo tko sklon sumnjati u to, neka se prisjeti velike Revolucije koja je prije nešto više od jednog stoljeća dovela Francusku do ruba društvene propasti i bila prijetnjom miru svijeta.

Neki imaju pogrešnu ideju da je svijet nadrastao barbarstva ranijih vremena, i oni su spokojni u financijskoj sigurnosti i pretpostavljaju da takve katastrofe koje su se dogodile u prošlosti ne mogu ponovno snaći svijet; međutim činjenica je da je otmjenost našeg dvadesetog stoljeća vrlo tanka glazura, koju je lako skinuti: zdravo prosuđivanje i upoznatost sa činjenicama od čak novije povijesti i sa sadašnjim groznim pulsom čovječanstva dovoljni su da garantiraju mogućnost dupliciranja prošlosti, čak i bez pouzdane proročanske riječi, koja proriče vrijeme nevolje kakve nije bilo otkako je naroda.

Simboličnim jezikom Otkrivenja, Francuska je Revolucija zaista bila „velik potres“—društveni šok toliko velik da se je cijeli Kršćanski svijet tresao sve dok to nije bilo okončano; i ta užasna i iznenadna provala gnjeva samo jedne nacije, samo prije više od jednog stoljeća, može dati neku ideju o srdžbi dolazeće oluje, kada će gnjev svih nacija rasprsnuti sveze zakona i reda i prouzročiti vladavinu sveopće anarhije. Isto bi tako trebalo imati na umu, da se je ta katastrofa dogodila u onome što je tada bilo samo srce Kršćanskog svijeta, usred onoga što se je smatralo da je jedna od naj Kršćanskijih nacija na svijetu, naciji koja je tisuću godina bila glavnom podrškom Papinstvu. Nacija opijena sa Babilonskim vinom lažnih učenja o crkvi i državi, i dugo vezana sa varkama svećenstva i praznovjerjem, tada je izbljuvala svoju nečistoću i potrošila snagu svog poludjelog bijesa. U stvari, naš je Gospodin čini se ukazao u Svom Otkrivenju Ivanu na Patmosu na Francusku Revoluciju kao na uvod, i ilustraciju, velike krize koja se sada približava.

Također bi trebalo primijetiti da isti uzroci koji su djelovali tako da su doveli do te velike katastrofe, sada djeluju da proizvedu sličnu, međutim mnogo opsežniju revoluciju, revoluciju koja će biti svijetom raširena. Uzroci tog užasnog grča bili su ukratko sažeti od povjesničara kako slijedi:*

„Mora se ukazati da je neposredni i najučinkovitiji uzrok Francuske Revolucije bila tjeskoba naroda i što je vlada bila pogođena sa ogromnim troškovima rata u kojem je Francuska podržavala neovisnost Američkih kolonija. Raskalašenost dvora, nesloga među svećenstvom, postupni napredak općeg znanja, širenje revolucionarnih načela izazvano sa Američkim sukobom, i odavno utemeljena tlačenja kojima su mase ljudi bile podvrgnute, sve je

**Napoleonove Kampanje*, str.12

doprinijelo istom učinku...Iscrpljeni tlačenjem, nadraženi stalnom prisutnošću uvredljive tiranije, ogorčeni zbog nepravdi, i poučeni spoznaji o svojim pravima, narod Francuske se je probudio s jednim sveopćim duhom prigovora i ogorčenja. Povik Slobode! odjeknuo je od glavnog grada pa do granica, i odbio se je od Alpi do Pireneja, obala Mediterana i Atlantika. Poput svih iznenadnih i nasilnih promjena u iskvarenim državama, eksplozija je bila popraćena sa zlima i zlodjelima, pred kojima su zločini i jadi drevnog despotizma izbljededili u beznačajnosti.“

Drugi povjesničar* kaže:

„Prvi među uzrocima revolucije u Francuskoj bilo je neprijateljstvo koje su osjetili prema privilegiranim klasama—kralju, plemstvu i svećenstvu—zbog nesposobnosti i tereta koje su zakon i porez bili nametnuli klasama ispod njih.

„*Zemlja*—Gotovo dvije trećine zemlje u Francuskoj bilo je u rukama plemića i svećenstva. Veliki dio nje bio je na loš način kultiviran od njenih ravnodušnih vlasnika. Plemići su davali prednost radostima Pariza a ne prebivalištima na svojim posjedima. Bilo je jako puno malih zemljoposjednika, ali oni su pojedinačno imali premalo zemlje da bi ih uzdržavala. Tretman seljaka bio je često takav da kada bi on pogledao na kule dvorca svojih gospodara, najdraža želja njegovog srca bila je spaliti ih zajedno sa svim registrima dugova [zaloga]. Svećenstvo je držalo ogromnu količinu zemlje, gospodarili su nad tisućama seljaka, i imali ogroman dohodak od desetaka i drugih izvora. U nekim je provincijama stanje bilo bolje nego u drugima; ali općenito, bogati su imali užitke, siromašni su nosili teret.

„*Monopoli*—fabrike i obrti, iako ohrabreni, bili su okovani od strane ugnjetavajućih monopola i strogih organizacija cehova.

„*Iskvarena vlada*—Uprava vladom bila je i proizvoljna i iskvarena.

„*Gubitak poštovanja prema kraljevskom viso anstvu*—Poštovanje prema prijestolju bilo je izgubljeno.

**Univerzalna Povijest* (od Prof. Fishera, sa Yale Collegea), str. 497.

„*Prijevremeni Pokušaji Reformi*—Nastojanja oko političke i društvene reforme u Francuskoj i u drugim zemljama, proistječući od suverena nakon velikih ratova, prouzročila su osjećaj nemira bez da utječu na njihovu svrhu društvene reorganizacije.

„*Politi ka Špekulacija*—Strujanje misli bilo je u revolucionarnom pravcu. Tradicionalna vjerovanja u religiju bila su odvažno dovedena u pitanje. Političke špekulacije su bile na dnevnom redu. Montesquieu je skrenuo pozornost na slobodu osiguranu Engleskim ustavom. Voltaire je obitavao na ljudskim pravima. Rosseau je detaljno pisao o suverenom pravu većine.

„*Primjer Amerike*—dodajte tome utjecaj Američke Revolucije, i od Američke Deklaracije o Nezavisnosti, s njenom objavom o ljudskim pravima, i o temelju vladavine u ugovoru i pristanku naroda.“

U svim ovim vodećim uzrocima vrhunac kojih su bili užasi Francuske Revolucije mi vidimo snažnu sličnost sa sličnim uvjetima danas koji brzo i sigurno vode ka prorečenim sličnim posljedicama ali na svjetskom nivou. Zapazite rastuće neprijateljstvo između privilegiranih klasa (plemstva i aristokracije) i radničkih klasa, rasprave o pravima i nepravdama prema ljudima, i opadanje poštovanja prema i građanskim i prema crkvenim autoritetima. Zapazite također popularnu tekuću struju revolucionarne misli i izražavanja—sve veće nezadovoljstvo masa ljudi sa vladajućim silama i institucijama vlade. I ako je Američka Deklaracija o Nezavisnosti sa svojom objavom ljudskih prava i utemeljenja vladavine na ugovoru i pristanku naroda, nadahnula mase Francuske sa željom za slobodom i nezavisnosti, nije iznenađujuće da uspješan eksperiment te vladavine naroda i od naroda, tijekom prošlog stoljeća, i mjera slobode i napretka koje se ovdje uživalo, ima svoj učinak na ljude starog svijeta. Stalna plima emigracije iz drugih zemalja

u ovu zemlju je daljnji dokaz o dojmu kojeg je taj eksperiment ostavio na ljude drugih nacija.

Pa ipak, sloboda i napredak ljudi ovdje daleko su od zadovoljavajućeg. Oni žude za još boljim stanjem i traže mjere za postići ga. Nigdje drugdje širom Kršćanskog svijeta se ta odlučnost ne dokazuje toliko odlučnije i odvažnije nego je to ovdje. Sve jedan čovjek živi za svoja stvarna ili zamišljena prava. Tendencija misli ovdje je, kao i drugdje, u revolucionarnom toku, i svakodnevno to postaje sve više.

Francuska je Revolucija bila sukob mjere svjetla protiv grozne tame; duha slobode koji se je budio protiv dugogodišnjeg tlačenja; i mjera istine protiv starih zabluda i praznovjerja, odavna potaknutih i podstrekivanih od strane građanskih i crkvenih vlasti zbog njihovog vlastitog proširivanja i tlačenja naroda. Pa ipak, ona je pokazala opasnost slobode koja nije vođena pravednošću i duhom zdrave pameti. (2. Tim. 1:7) Malo učenosti je uistinu opasna stvar.

Jedna od priča Charlesa Dickensa, scena koje je smještena u nemirna vremena Francuske Revolucije, stoga počinje, i prikladno se uklapa u sadašnje vrijeme, kao što on sugerira:

„Bilo je to najbolje od svih vremena, bilo je to najgore od svih vremena; bilo je to doba mudrosti, bilo je to doba bezumnosti; bila je to epoha vjere, bila je to epoha nevjerice; bilo je to razdoblje svjetla, bilo je to razdoblje tame; bilo je to proljeće nade, bila je to zima očaja; mi smo sve imali pred sobom, mi ništa nismo imali pred sobom; svi smo išli izravno u nebo, mi smo svi išli izravno u suprotnom pravcu; u kratko, period je bio toliko nalik sadašnjem da su neke od njegovih najglasnijih institucija inzistirali na tome da se u smislu usporedbe primi za dobro ili za zlo, samo u najuzvišenijem stupnju.“

Dok vidimo kako isti uzroci djeluju širom svijeta danas, da proizvedu slične posljedice u daleko većim razmjerima,

mi se ne možemo tješiti sa idejama zamišljene sigurnosti, i objavljivati Mir! Mir! kada nema mira; posebno s obzirom na upozorenja proročanstva. U svjetlu prorečenog karaktera dolazećih događaja te bitke, mi možemo gledati na Francusku Revoluciju samo kao na tutnjavu udaljene grmljavine; koja daje upozorenje o dolazećoj oluji; kao blago podrhtavanje koje prethodi glavnom zemljotresnom šoku; kao opominjućeg klika na satu vjekova, koji obavještava one koji su već budni da su kotači u pokretu, i da će uskoro udariti na ponoć a što će okončati sadašnje uređenje stvari i uvesti novo uređenje—Jubilejsku Godinu, s njenim pratećim uzbuđenjem i promjenama posjeda. To će podići cijeli svijet i pokrenuti snažne sile koje će u konačnici srušiti stari društveni poredak.

Kada će uvjeti biti potpuno zreli za veliku Revoluciju najbeznačajnija okolnost može služiti kao šibica koja će zapaliti sadašnju društvenu strukturu širom cijelog svijeta; baš kao što je, na primjer, u slučaju Francuske Revolucije, prvi otvoreni čin, rečeno je, bilo to što je jedna žena čija su djeca bila gladna udarala u metalnu tepsiju. Uskoro je vojska majki bila marširala prema kraljevskoj palači tražeći kruha. Budući su bile odbijene, pridružili su im se muškarci, i uskoro je gnjev nacije bio zapaljen i plamenovi revolucije pomeli su cijelu zemlju.

No ipak, rojalizam je bio toliko zaboravljiv s obzirom na uvjete naroda, i toliko su bili okruženi sa obiljem i luksuzom, da, čak i kada je taj ustanak došao, kraljica nije mogla shvatiti situaciju. Čuvši iz svoje palače metež mnoštva, ona je pitala što to znači, i bilo joj je rečeno da narod zahtijeva kruha, ona je odgovorila, „Glupo je od njih da prave toliku buku oko *kruha*: ako nema puno kruha, neka uzmu *kola a*, sada je jeftin.“

Toliko je upečatljiva sličnost sadašnjeg vremena tome onda, da su mnogi misaoni i pronicljivi pojedinci koji prate znakove vremena oglasili uzbunu, dok drugi ne mogu shvatiti situaciju. Vapaji koji su prethodili Francuskoj Revoluciji bili su ništa u usporedbi sa molbama koje se sada uzdižu od masa širom svijeta onima na položajima moći i utjecaja.

Prije nekoliko godina, Prof. G. D. Herron, sa Iowa Collegea, je rekao:

„Posvuda su znakovi sveopće promjene. Rasa je u stavu očekivanja, pritiješnjena sve dok njeno novo krštenje ne bude postignuto. Sve i jedan živac društva osjeća prvi bol velike kušnje koja treba iskušati sve koji prebivaju na zemlji, dolaska božanskog izbavljenja [premda on ne uspijeva vidjeti *koje* će to izbavljenje biti, i *kako* će doći do njega]. Mi smo na početku revolucije koja će isfiltrirati sve postojeće vjerske i političke institucije, i testirati mudrost i junaštvo najčišćih i najhrabrijih duša na zemlji...Društvena revolucija, čineći završne godine našeg stoljeća i godine idućeg koje sviče *najvažnijima i formativnijima još od raspe a Sina* ovje je ga, je poziv i prilika tzv. Kršćanstvu da postane Kršćansko.

Ali, nažalost! poziv se nije *uo*; zaista nije ga čuo nitko doli jedna bespomoćna manjina na vlasti, toliko je veliki zveket sebičnosti i toliko su jake veze običaja. Jedino će bolovi dolazećeg velikog društvenog zemljotresa—revolucije—utjecati na promjenu; i u svom zastrašujućem pohodu ništa neće biti očitije od znakova pravedne osvete koja će otkriti svim ljudima činjenicu da pravedni Sudac zemlje „osudu pridodaje pravilu i pravednost visku.“ (Iza. 28:17)

Karakter odmazde u velikoj nevolji na tjelesnom Izraelu u žetvi Židovskog doba bio je veoma istaknut; tako je isto bilo i kod Francuske Revolucije; i tako će isto biti očit u sadašnjoj tjeskobi kada bude bio dosegnut vrhunac. Zapažanja Gosp. Thomas H. Gilla, u njegovom djelu *Papinska Drama*,

ukazujući na karakter odmazde Francuske Revolucije, sugerira također karakter odmazde nevolje koja dolazi na Svijet Kršćanstva u cjelini. On kaže:

„Što dublje razmatramo Francusku Revoluciju, to je više očitija njena istaknutost iznad svih neobičnih i strašnih stvari koje su se dogodile na ovoj zemlji...Svijet nikada nije svjedočio toliko točnom i krajnjem dijelu *odmazde*...Ako je nanijelo ogromno zlo, to je pretpostavljalo i rušenje ogromnog zla...U zemlji u kojoj su svaka drevna institucija i svaki dugogodišnji običaj nestali u trenutku; gdje je cijeli društveni i politički sistem pao prije prvog udarca; gdje su monarhističko plemstvo i crkva bili pometeni gotovo bez otpora, i cijeli okvir države morao biti iskorijenjen: rojalizam, aristokracija i svećenstvo mora da su grozno sagriješili. Gdje su dobre stvari ovog svijeta—rođenje, rang, bogatstvo, fina odjeća i elegantni maniri—postali svjetovnim opasnostima, i svjetovni nedostaci zbog vremena, ranga, rođenja i bogatstva morali biti zastrašujuće zloupotrijebljeni.

„Nacija koja je ukinula i zabranila Kršćanstvo, koja je maknula religiju s prijestolja u korist razuma, i ustoličila novu božicu u Notre Dameu u osobi bludnice, mora da je bila pogođena sa veoma nerazumnim i veoma iskvaranim oblikom Kršćanstva. Ljudi koji su vodili rat do takvog krajnjeg istrebljenja sa svim što je bilo uspostavljeno, kako bi uklonili opće oblike obraćanja i pozdrava, i opći način računanja vremena, koji su prezirali „vi“ kao grijeh, i izbjegavali 'monsieur' kao gadost, koji se preokrenuli tjedne u desetljeća, i koji više nisu željeli poznavati stare mjesece, zasigurno su imali dobar razlog da mrze te stare puteve sa kojih su odgurnuli njihov odlazak u takve detalje i apsurdnu ekstravaganciju.

„Demolirane dvorane aristokracije, opljačkane kraljevske grobnice, kralju i kraljici odsječene glave, kraj kraljevske dinastije, kneževi koji su došli na prosjački štap, zaklani svećenici i plemići, suverena giljotina, republikanski brakovi, Meudonsko kožarstvo, parovi vezani zajedno i bačeni u Loire, i rukavice

izrađene od kože muškaraca i žena: to su jako užasne stvari; ali one su uostalom *odmazda*: one naglašavaju važnu prisutnost Nemesis, zastrašujuće ruke osvetničke moći. To priziva u sjećanje užasne grijeha te stare Francuske; unesrećeni seljaci mljeveni pod težinom davanja od kojih su bogati i plemstvo bili oslobođeni; uvijek i smjesta pohođeni sa okrutnom glađu zbog okrutnih poreza, nepravednih ratova, i čudovišne zlouporabe vlasti, i zatim vješani ili ustrijeljeni samo zbog prigovora na glad: i to sve tako stoljećima! To priziva u sjećanje milijune Protestanata ubijenih na ulicama Pariza, mučene godinama vojnim prisilama u Poitou i Bearnu, i lovljene poput divljih zvijeri u Cevennesu; koji su u tisućama i desetinama tisuća bili pogubljeni i klani na mnoge brojne načine i kroz mnoge mučne godine...

„Osvetnički karakter Francuske Revolucije nije bio toliko očit i upadljiv u nijednom drugom djelu doli u ophođenju sa Rimskom Crkvom i Papinskom moći. To je posebno postala Francuska, koja je nakon tolike žestoke borbe odbacila Reformaciju, i produljila takve ogromne zločine u procesu odbacivanja, da je okrenula svoj gnjev protiv te iste Rimske Crkve radi čije je koristi bila toliko bijesna...da je ukinula Rimokatoličko obožavanje, da je masakrirala mnoštva svećenika na ulicama velikih gradova, da su ih lovili uzduž i poprijeko, i da su ih bacali u tisućama na strane obale, baš kao što je ubijala, lovila i odvodila i izgnanstvo stotine tisuća Protestanata;...da je vodila rat na Papinskim teritorijima, i da su nagomilavali sve vrste jadi i sramote na Popstvo...Krajnosti revolucionarne Francuske nisu bile toliko kazna koliko izravan rezultat krajnosti feudalne, kraljevske, i Papinske Francuske...

„U jednom od svojih aspekata Revolucija može biti opisana kao reakcija na krajnosti, duhovne i vjerske, Rimokatoličkog progonstva Protestantizma. Snažna bujica nije mogla prije provaliti nego je pojurila protiv Rimske Crkve i Popstva...Država je preuzela Crkveno vlasništvo; Francusko je svećenstvo potonulo sa tijela

vlasnika u tijelo onoga koji zarađuje, redovnici i časne sestre bili su vraćeni u svijet, imovina njihovih redova bila je konfiscirana; Protestanti su bili podignuti do potpune vjerske slobode i političke jednakosti...Rimokatolička je religija uskoro nakon toga bila formalno ukinuta.

„Bonaparte je izvukao iz korica mač Francuske protiv bespomoćnog Pija VI...Pontif je potonuo toliko da je postao ovisan...Berthier je umarširao u Rim, uspostavio Rimsku Republiku, i uhvatio Papu. Suvereni pontif bio je premješten u tabor nevjernika...iz zatvora u zatvor, i na koncu je bio odveden kao zatočenik u Francusku. Tu je...izdahnuo, u Valenci, gdje su njegovi svećenici bili pogubljeni, gdje je njegova moć bila slomljena, i njegovo ime i služba postali predmetom izrugivanja i uzrečicom, čuvali su ga grubi vojnici republike, koji su držali na njegovim usnama čašu takve očite i ogromne gorčine...Bio je to krajnji i savršeni dio *odmazde*, koji je toliko zapanjio svijet na kraju osamnaestog stoljeća; ta zabrana Rimokatoličke Crkve od iste te Francuske koja je pogubila mirijade Protestanata na njenu naredbu; taj žalosni kraj suverenog pontifa, u tom istom Dauphineu toliko posvećenom s borbama Protestanata, i blizu istih tih Alpa gdje su Valdenzi bili toliko surovo lovljeni od strane Francuskih vojnika; ta preobrazba „Crkvenih Država“ u „Rimsku Republiku“; i to svrgavanje teritorijalnog Popstva od iste te Francuske Nacije, koja je, samo nekih tisuću godina prije, pod, Pepinom i Karlom, predala te teritorije.

„Mnoštva su zamišljala da je Papinstvo bilo na točki smrti, i pitali su se, hoće li Pio Vi biti posljednji pontif, i hoće li kraj osamnaestog stoljeća biti označen padom Papinske dinastije. Međutim Francuska je Revolucija bila početak, a ne kraj suda; Francuska je bila počela izvršavati sud, propast sigurnu i neizbježnu, ali dugu i oklijevajuću, koja je bila raznolika s mnogim neobičnim incidentima, i sada i onda sa sličnošću bijega, propast koja je bila produžena kroz mnogo boli i mnogo srama.“

Mi moramo očekivati da će dolazeća nevolja biti ništa manje gorča i ozbiljnija od tih dvaju primjera, nego baš naprotiv još užasnija isto tako kao i mnogo općenitija; zato što (1) sadašnji uvjeti čine svakog člana društvene strukture mnogo ovisnijim nego ikada prije, ne samo što se tiče novih i povećanih udobnosti i raskoši, nego također i zbog samih životnih potrepština. Samo bi obustava željezničkog prometa značila gladovanje unutar jednog tjedna u našim velikim gradovima; i opća bi anarhija značila paralizu svake industrije koja je ovisna o trgovini i povjerenju. (2) Gospodin posebno objavljuje da će dolazeća nevolja biti „*takva* kakve nije bilo otkako je naroda“—niti će je ikada više biti poslije. (Dan. 12:1; Joel 2:2; Mat. 24:21)

Međutim premda nema nade za izbjeći tu nevolju, postoje upute dane u Svetom Pismu takvim pojedincima koji bi se mogli sakriti od dolazeće oluje.

(1)Vjernima od Crkve je obećano izbjavljenje prije izbijanja pune snage oluje. (2) Svi koji ljube pravdu i teže za mirom trebali bi si marljivo organizirati stvari, kako su usmjereni Riječju Gospodinovom, koja kaže—„Prije nego se ispuni odluka - kao pljeva prođe dan - prije nego još dođe na vas plameni gnjev Gospodnji, prije nego još dođe na vas dan gnjeva Gospodnjega. Tražite Gospoda, svi ponizni u zemlji, koji izvršujete zakon njegov! Težite za *pravednoš u!* Nastojte oko *poniznosti!* Može biti da nađete zaklon na dan gnjeva Gospodnjega!“ (Sef. 2:2,3)

Kako bi se sve takve učinilo svjesnima situacije Prorok Joel poziva one koji vide stvari da oglase uzbunu, govoreći, „Trubite u trubu na Sionu! Dižite uzbunu na svetoj mi gori [Tzv.Kršćanstvu—tobožnoj svetoj gori ili kraljevstvu Gospodinovom]! Neka svi stanovnici zemlje dršću, jer dolazi Jahvin dan. Da, on je blizu.“ (Joel 2:1) „Na grešnike“ kaže Psalmista Bog „će izlit` žeravu i sumpor [simboli nevolje i

uništenja], vjetar ognjeni bit će dio njine sudbine. Pravedan je Jahve i pravednost ljubi.“ (Ps. 11:3-7)

Bitka tog velikog dana Boga Svemogućeg biti će najveća revolucija koju je svijet ikada vidio zato jer će biti jedna u koju će biti uključeno svako načelo nepravde; jer isto tako kao u tom sudu nacijama, tako i u sudu pojedincima, „ništa nije skriveno što se neće otkriti ni tajno što se neće doznati.“ (Mat. 10:26) Gledajte kako čak sada, reflektor općeg znanja otkriva tajne izvore političkih intriga, financijske politike, religioznih tvrdnji, itd., i kako je sve to dovedeno pred sudište, i od ljudi, isto tako kao i od Boga, proglašeno ispravnim ili pogrešnim kako je prosuđeno s učenjima Riječi Božje—zlatnim pravilom, zakonom ljubavi, primjerima Krista, itd., od kojih svako dolazi u takvu nevjerojatnu istaknutost u raspravama ovih vremena.

Bitka velikog dana, poput svakog drugog revolucionarnog rata, ima svoje faze postupnog razvoja. Iza svakog pokazatelja sukoba stoje nadahnjujući izvori, stvarne ili zamišljene nacionalne i pojedinačne nepravde; zatim dolazi oštroumno shvaćanje tih nepravdi od onih koji su trpjeli od njih; zatim općenito slijede različiti pokušaji reforme, koji, dokazujući se neuspjelima, vode do velikih sporova, ratova riječima, podjela, sukoba mišljenja, i na koncu do osvete i borbe oružjem. Takav je redoslijed Bitke Velikog Dana Boga Svemogućeg. Njen općeniti karakter je onaj bitke svjetla protiv tame, slobode protiv tlačenja, istine protiv zablude. Ona će biti u svjetskim razmjerima—seljak protiv kneza, crkvena klupa protiv propovjedaonice, radnici protiv kapitalista: potlačeni u oružju protiv nepravde i tiranije svake vrste; i tlačitelji u oružju za obranu onoga što su dugo smatrali svojim pravima, čak i kada se je vidjelo da su to zadiranja u prava drugih.

Gospodinova Velika Vojska

U prijašnjim smo poglavljima primijetili djelo pripreme za sukob ovog zlog dana—organiziranje, opremanje i obuku golemih vojski, građenje velikih mornarica, izume novih i predivnih ratnih mašina, pravljenje novih i snažnih eksploziva, i isisavanje državnih resursa u svakoj zemlji u svrhu ratnog opremanja; i mi smo zapazili mrmljanje gnjevnih nacija dok sve stoje naoružane do zuba, mrgodeći se jedni na druge.

Kada gledamo te milijune naoružanih i discipliniranih vojnika mi se pitamo, koji su od tih moćnih vojski ta vojska na koju prorok ukazuje kao na Gospodinovu veliku vojsku? Mogu li proročanska ukazivanja biti na bilo koju od tih? I ako je tako, u kojem ih se smislu može smatrati Gospodinovom vojskom, budući da nitko od njih nije pokrenut njegovim duhom? Ili može li to ukazivati na Božji narod, vojnike križa, čije je oružje Apostol Pavao opisao da nije tjelesno, nego snažno, kroz rušenje utvrda? (2. Kor. 10:3-5) Može li biti da će „mač duha, to jest Riječ Božja“ (Efež. 6:17), u rukama Božjeg naroda, koji su ispunjeni s njegovim duhom, ostvariti veliko djelo rušenja svih kraljevstava ovog svijeta i davanjem istih Kristu u vječni posjed?

Bi li to moglo biti tako! ali da tako neće biti slučaj mi smo već vidjeli, i iz proročanskog pregleda i iz znakova vremena. Baš naprotiv, proteste i upozorenja pravednih svijet stalno ignorira, i nacije hode u tami, i posljedice tome su da su svi temelji zemlje (sadašnje društvene strukture) poljuljani (Ps. 82:5), ugrožavajući tako cijelo društveno

nadgrađe koje je sada užasno uzdrmano. „Liječili smo Babilon,“ kaže prorok, „al` se ne izliječi. Pustimo ga [,Izađi iz nje narode moj“—Otkr. 18:4]; vratimo se svaki u svoj kraj! Jer do neba dopire njegova osuda i diže se pod oblake.“ (Jer. 51:9)

Očito je da nisu sveti ti koji sačinjavaju Gospodinovu veliku vojsku, na koju su ukazali proroci, za rušenje kraljevstava ovog svijeta: niti je oružje njihovog ratovanja dovoljno za to. Njihovo je oružje uistinu snažno, kao što Apostol kaže, među onima koji su pod njihovim utjecajem. Među pravim Božjim narodom, koji svim srcem prijanjaju uputi, Njegova je Riječ oštrija od mača s dvije oštrice, uistinu „obaraju umišljenosti [ljudska razmišljanja] i svaku uznositost koja se uzdiže protiv spoznaje Boga te zarobljavamo svaku misao na pokornost Kristu“ (2. Kor. 10:4,5); međutim oružje ovog ratovanja tako ne djeluje na svijet. Baš naprotiv, vojska svetih, nije „velika vojska,“ nego „malo stado,“ kao što ih je sam naš Gospodin označio. (Usporedi Luka 12:32; Joel 2:11)

Poslušajte proročanski opis te vojske:

„Narod jak i mnogobrojan, kakva ne bje nikad prije, niti će ga igda biti do vremena najdaljih. Pred njim oganj proždire, za njim plamen guta. Zemlja je k`o vrt rajski pred njim, a za njim pustinja tužna. Ništa mu ne umiče. Nalik su na konje, jure poput konjanika. Buče kao bojna kola, po gorskim vrhuncima [kraljevstvima] skaču, pucketaju k`o plamen ognjeni kad strnjiku proždire, kao vojska jaka u bojnome redu.

Pred njima narodi dršću i svako lice probljedi. Skaču k`o junaci, k`o ratnici se na zidove penju. Svaki ide pravo

naprijed, ne odstupa od svog puta. Ne tiskaju jedan drugog, već svak` ide svojom stazom. Padaju od strijela ne kidajuć` redova. Na grad navaljuju, na zidine skaču, penju se na kuće i kroz okna ulaze poput lupeža. Pred njima se zemlja [sadašnji društveni poredak] trese, nebo [crkveni autoriteti] podrhtava, sunce, mjesec [prosvjetljujući utjecaji evanđelja i Mojsijevog zakona] mrčaju [nevjera općenito postaje naširoko rasprostranjena], zvijezdama [apostolska svjetla (Otkr. 12:1) su zakrivena] se trne sjaj [doći će mračna noć kada nitko ne može raditi—Ivan 9:4; Iza. 21:9,11,12]. I Jahve glas svoj šalje pred vojsku svoju. I odista, tabor mu je silno velik, zapovijedi njegove moćan izvršitelj. Da, velik je Jahvin dan i vrlo strašan. Tko će ga podnijeti?“ (Joel 2:2-11)

Ova Gospodinova vojska se mora suočiti sa užasnim uvjetima zlog dana, kada će strepeći elementi koji se sada pripremaju za sukob, vatru, doseći vrhunac spremnosti. Ta vojska je ona koja će pod Gospodinovim providonosnim utjecajem svrgnuti prijestolje kraljevstava i uništiti snagu kraljevstava nacija. (Hag. 2:22) Ali gdje se nalazi takva vojska? Hoće li to biti Njemačka vojska? Francuska, Engleska, Ruska ili vojska Sjedinjenih Država? Tako velika vojska koju je Prorok ovdje opisao i ona koja mora ostvariti takve nevjerojatne stvari, i to, kao što je naznačeno, unutar nekoliko godina koje su još preostale ovom značajnom razdoblju žetve, vjerojatno sada postoji, i u nekom je pravcu pripreme za dolazeće djelo pokolja. Prorok ne opisuje nediscipliniranu svjetinu, s kojima bi oni koji su naučeni vještinama ratovanja lako riješili stvar; nego je to moćna vojska pod visokim stupnjem discipline.

Gdje je stoga, mi pitamo, takva vojska, pod sadašnjim učenjem i obukom? Vojska pred kojom će se zemlja [društvo] tresti i nebesa [crkvene vlasti] drhtati (Joel 2:10); koja će se odvažno postaviti u bojni red protiv konzervativnih sila Kršćanskog svijeta, i civilnih i crkvenih, i nadamo se čak se nositi sa njegovom sadašnjom snagom? Gdje je vojska koja će se u bliskoj budućnosti usuditi zanijekati stoljetne doktrine tzv. Kršćanstva, njegovo vješto upravljanje državnim stvarima i rad svećenstva? Koja će zlovoljno zanemariti sva njihova prokletstva, odbaciti njihove odredbe, i baciti iza leđa njegovu grmljavinu autoriteta i organizirane vlasti? Koja će se suočiti sa rikom njegove Vezuvijanske artiljerije, prkositi njegovim zrnima metaka i granata, brazdati kroz njihove flote pomorskog naoružanja, i, skidajući krune sa okrunjenih glava, rušiti kraljevstva usred mora? Koja će zapaliti nebesa, i otopiti zemlju sa žarkom vrućinom, prouzrokujući tako jednu ogromnu propast starog uređenja stvari kao što su predskazali proroci?

Da takva vojska dolazi u postojanje i priprema se za očajnički sukob mi smo ništa manje snažno uvjereni preko znakova vremena nego „sigurnom proročkom riječju.“ I priznanje te činjenice (bez ikakvog upućivanja na ili spoznaje proročanske riječi) jeste ono što sada ispunjava srca Kršćanskog svijeta sa zastrašujućim predosjećajem, i potiče državnike posvuda da preduzimaju izvanredne mjere za zaštitu i obranu.

Međutim u samim tim mjerama za samoobranu osmišljenima od tih „vlasti“ postoji vjerojatno zamka koju oni ne prepoznaju. Vojske na koje se oni oslanjaju za obranu, treba imati na umu, su vojske običnog naroda: ti milijuni discipliniranih ratnika imaju žene i sinove i kćeri i braću i sestre i rođake i prijatelje u redovima običnog naroda, čiji su interesi međusobno povezani sa čvrstim

prirodnim vezama; i njihova je služba prijestoljima i kraljevstvima jedino osigurana po zapovjednim nalogima, i učinjena izdržljivom sa naknadom koju će oni ubrzo početi smatrati nezadovoljavajućom naknadom za poteškoće i oskudice kroz koje oni i njihove porodice moraju prolaziti, da ne spominjemo opasnosti za život i tijelo i zdravlje i sreću. Iz godine u godinu te su naoružane vojske sve manje zaslijepljene sa „slavom“ rata, i sve više pod pritiskom zbog svojih patnji i oskudica, i sve manje posvećeni suverenim silama koje zapovijedaju njihovom službom, dok vojske fizičkih radnika, običnog naroda kod kuće, sve više postaju razdraženi i nezadovoljni sa svojim udesom, i sve više prestrašeni od budućnosti.

Sve su te stvari pokazatelji u najmanju ruku mogućnosti da u krizi koja se približava snažno naoružane i disciplinirane vojske tzv. Kršćanstva mogu okrenuti svoju snagu protiv vlasti koje su ih dovele u postojanje, umjesto da ih podrže i sačuvaju ih. Da takva mogućnost nije u potpunosti nezamisliva vladarima je posvjedočeno činjenicom da su u Rusiji, kada je zavladao glad, i dovela do pobune među običnim narodom, činjenice što se tiče toga bile pažljivo čuvane od njihovih prijatelja i braće u Ruskoj vojski, i vojnici određeni za suzbijanje pobune bili su iz udaljenih oblasti.

Koji će ustvari uvjeti i okolnosti biti korišteni od Gospodina kao „glas“ zapovjedi da postroji tu moćnu vojsku mi sada možda nećemo biti u stanju jasno predvidjeti; ali mi živimo u vremenu koje brzo stvara povijest; i po općenitim načelima ne bi bilo nerazumno očekivati pokrete u tom pravcu u bilo koje vrijeme. Međutim u prethodnim studijima (Svesci 2 i 3) mi smo vidjeli da Bog ima vrijeme za svako obilježje svog plana, i da smo mi čak i sada u tom „Danu odmazde,“ što je razdoblje od četrdeset godina; da je počelo u Listopadu, 1874, i da će vrlo brzo završiti. Zloslutne godine koje su već prošle tog „dana“ zasigurno su postavile širok i

dubok temelj u crkvi, u državi, u financijama i u društvenim uvjetima i osjećanjima za velike događaje predviđene u Svetom Pismu. To već zasjenjuje svijet, i jednako je sigurno da će doći kao ono što je bilo prореčeno. Izgleda da je još samo nekoliko godina obilan prostor za njihovo potpuno ostvarenje. Već „ljudima srca klonu od straha i od iščekivanja onoga što dolazi na svijet.“

Proročanstva na koja nam je skrenuta pažnja i koja su javno objavljivana od početka tog „Dana odmazde“ brzo se kreću prema svom vrhuncu; i, kao što je pokazano u prethodnim poglavljima, svi su ljudi u stanju vidjeti tamne obrise nevolje koja se sve više približava sve do sada, kada je društvo, očigledno, poput kutije za kresivo koja je spremna za šibice—poput magazina baruta, spremnog za eksploziju u bilo kojem trenutku—poput organizirane vojske, spremne za napad na riječ zapovijedi. Ali Shakespeare je istinito zapisao:

„Postoji božanstvo koje oblikuje naše ciljeve
Grubo će ih otesati kako mi hoćemo.“

Čovječanstvo općenito nije svjesno velikog zanimanja kojeg Gospodin pokazuje za tu bitku: i gotovo svi borci naoružani bojnom opremom zbog sebičnih i osobnih interesa u kojima oni s pravom shvaćaju Gospodin ne može sudjelovati; i stoga, dok su svi na svakoj strani spremni pozivati Gospodinove blagoslove, nekolicina računa na njih—svi se izgleda oslanjaju na sebe—svoju organizaciju, brojeve, itd. Nitko neće biti više iznenađen od „sila nebeskih,“ velikana sadašnje crkvene vlasti, koji su, išavši unaokolo da uspostave svoj vlastiti plan za Gospodina, zanemarili njegov plan koji je otkriven u njegovoj Riječi. Njima će se Gospodinovo djelo u idućih nekoliko godina doista činiti „*udnovatim* djelom.“ Poslušajte Gospodinovu Riječ o tome:

„Da, kao na gori Perasimu, Jahve će ustati, kao u Dolini gibeonskoj, on će se razjariti, da izvrši djelo svoje, djelo *udnovato*, da ispuni naum svoj, naum tajnoviti... jer čuh da je od Gospoda, Jahve nad Vojskama, zemlji ovoj dosuđeno uništenje.“ (Iza. 28:21,22)

Društveni sistem, „zemlja“, „elementi“, „tijek prirode“, ne mogu biti zapaljeni sve dok Gospodin ne dopusti šibici da bude udarena: velika odlučujuća bitka ne može započeti sve dok veliki „Mihael“, „Predvodnik našeg spasenja“, ne ustane i izda zapovijed (Dan. 12:1), premda će prethodno biti čestih okršaja po svim pitanjima. I veliki Zapovjednik obavještava svoju kraljevsku legiju, Crkvu, da se katastrofa, premda je neposredna, ne može dogoditi sve dok „Kraljev posjed“, „Malo Stado, „Izabrani“, ne budu svi bili „zapečaćeni“ i „sakupljeni.“

U međuvremenu imajmo na umu Apostolov nadahnuti opis te nevolje—da će ona biti kao trudovi trudnice, u grčevima ili bolovima nevolje, sa sve kraćim intervalima između. Tako je bilo sve do sad; i svaki budući trud biti će žešći, sve do konačne muke u kojoj će biti rođen novi poredak u smrtnoj agoniji sadašnjih institucija.

Budući da je Gospodin dozvolio svijetu općenito—izuzev u slučaju Izraela—da ide svojim vlastitim kursom proteklih šest tisuća godina njegovo će se uplitanje tim više sada činiti naočitim i „čudnovatim“ onima koji ne razumiju dispencionalne (periodične) promjene na početku sedmog milenija. Međutim u toj će „bitci“ on prouzročiti gnjevu ljudskom (i njihovoj ambiciji i sebičnosti) da ga hvali i služi mu, a ostatak gnjeva će ograničiti. On je sa mnogo dugotrpljivosti dopustio dugu vladavinu grijeha, sebičnosti i smrti jer se je to pokazalo dobrim za kušanje njegove izabrane Crkve, i u poučavanju ljudi „neizmjerneoj grešnosti grijeha.“

Ali vidjevši da svijet općenito prezire njegov zakon ljubavi i istine i pravednosti, on namjerava opće kažnjavanje stegom prije davanja iduće lekcije, koja će biti praktični primjer koristi pravednosti, pod Milenijskim Kraljevstvom njegovog dragog Sina.

Iako Gospodin zabranjuje svom narodu da se bori sa fizičkim oružjem, i premda on objavljuje sebe kao Boga mira, Boga reda i ljubavi, on također objavljuje sebe da je Bog pravde, i pokazuje da grijeh neće zauvijek trijumfirati u svijetu, nego da će biti kažnjen. „Moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospodin.“ (Rim. 12:9: 5. Moj. 32:35) I kada se on ustaje da sudi protiv nacija, osvećujući se na svim zlima, on objavljuje sebe „ratnikom“ i „moćnim u boju,“ i da ima „veliki tabor vojske“ pod svojom komandom. I tko može jamčiti da mnoštva koja sada sačinjavaju postrojene vojske tzv. Kršćanstva neće tada sačinjavati veliki tabor koji će oboriti svojom moćnom snagom bedeme sadašnjeg društvenog uređenja. (2. Moj. 15:3; Ps. 24:8; 45:3; Otkr. 19:11; Iza. 11:4; Joel 2:11)

„Kao junak izlazi Jahve, kao ratnik žar svoj podjaruje. Uz bojni poklik i viku ratnu ide junački na svog neprijatelja.“ Poklik i viku svoje velike vojske, i njihov uspjeh u ostvarivanju njegove namjere u revoluciji, on tako pripisuje sebi; zato što oni ostvaruju, premda u neznanju, njegovo djelo uništenja. On kaže: „Šutjeh dugo, gluh se činjah, svladavah se; sad vičem kao žena kada rađa, daščem i uzdišem.“ (Iza. 42:13,14)

Međutim u Svetom Pismu također postoje nagovještaji da bi moglo biti i drugih osim pobunjeničkih vojski tzv. Kršćanstva koji će također sačinjavati dio Gospodinove velike vojske. I Gospodin, kroz Proroka Ezekijela, ukazujući na to isto vrijeme, i na nadolazeće nevolje tzv. Kršćanstva, kaže:

„*Tu incima* predajem to za plijen, *zlo incima* u zemlji za pljačkanje; oni će to oskvrniti...Načini verige [veži, ujedini ih; dopusti im da imaju zajednički cilj], jer je zemlja puna krvnoga djela i grad [Babilon, tzv. Kršćanstvo] pun zločina. Zato ću dovesti *najgore izme u naroda*; oni će zaposjesti kuće njihove. Slomit ću obijesti silnicima. Svetišta njihova [njihova sveta mjesta, njihove vjerske institucije] neka se oskvrne!“ (Ezek. 7:13-24)

To se može shvatiti da označava kako će podizanje masa tzv. Kršćanstva u anarhiji, tijekom rasprostranjenog bezakonja, biti toliko ekstremno brutalno i divlje da će nadmašiti barbarstva svih poganskih invazija—kao što je bio slučaj u Francuskoj Revoluciji. Ili to može označavati podizanje naroda Indije, Kine i Afrike protiv svijeta Kršćanstva—nešto što je već bilo sugerirano od strane javnog tiska što se tiče oživljavanja Turske i podizanja milijuna Muslimana. Međutim naše je mišljenje da su „najgori između naroda“ oni u tzv. Kršćanstvu koji su „bez Boga“ i bez Kršćanskog osjećaja ili nada; koji su sve do sada bili ograničeni i držanima pod kontrolom kroz neznanje, praznovjerje i strah, ali koji u svanuće dvadesetog stoljeća brzo gube te ograničavajuće utjecaje.

Gospodin će, kroz svoj providonosni utjecaj, preuzeti opće zapovijedanje nad tom velikom vojskom nezadovoljnika—patriota, reformatora, socijalista, moralista, anarhista, neznalica i beznadnih—i upotrijebiti njihove nade, strahove, bezumlja i sebičnost, prema svojoj božanskoj mudrosti, kako bi ostvario svoje veličanstvene namjere u rušenju sadašnjih institucija, i za pripremu čovjeka za Kraljevstvo Pravednosti. Iz tog je samo razloga nazvana „*Gospodinovom* velikom vojskom.“ Nitko od njegovih svetih—nijedan tko je vođen duhom Božjim kao sinovi Božji nema ništa sa tim dijelom „bitke.“

Uvjeti Te Bitke koji su Bez Presedana

Prema predviđanjima proroka uvjeti te bitke biti će bez presedana u povijesti. Kao što je već bilo sugerirano, ovaj konačan sukob je živopisno prikazan u simbolima četrdeset šestog Psalma. (Usporedi također Ps. 97:2-6; Iza. 24:19-21; 2 Pet. 3:10) Brda (manje visoka, manje autokratske vladavine) već se tope poput voska; one i dalje zadržavaju svoj oblik, ali kako zemlja (društvo) postaje vruća oni popuštaju njihovim zahtjevima, sve se više snižavajući na stupanj javnog mnijenja. Velika Britanija je dobra ilustracija te klase. Visoke gore (predstavljaju autokratske vladavine) biti će „potresene“ revolucijama, i na koncu „prenesena nasred mora“—potpuno uništene u anarhiji. Već „huče vode mora i komešaju se“ protiv bedema sadašnjeg društvenog sistema: ne još zadugo i zemlja (sadašnja društvena struktura) će teturati amo tamo kao pijanac, uzalud nastojeći uspraviti se, održati se na nogama i ponovno se osoviti: naskoro će biti u potpunosti „uklonjena,“ da ustupi mjesto „novoj zemlji“ (novom društvenom uređenju) u kojemu će pravednost, pravda, prebivati.

Biti će nemoguće ponovno uspostaviti sadašnji poredak, (1) zato što je on očito nadživio svoju upotrebljivost, i nepravedan je pod sadašnjim uvjetima; (2) zbog općeg širenja svjetovne spoznaje; (3) zbog toga što je otkriveno da je rad svećenstva već dugo zasljepljivao i vezao mase sa zabludom i strahom to će voditi u opće nepoštivanje svih vjerskih tvrdnji i učenja kao parčeta zajedno sa otkrivenim prijevarama; (4) zbog toga što će religiozni ljudi općenito, ne razabirući da je došlo Božje vrijeme za promjenu perioda, ignorirati razum, logiku, pravdu i Sveto Pismo u obrani sadašnjeg poretka stvari.

Neće stoga biti gotovo nikakvog učinka to što će se crkvena nebesa (religiozne vlasti, Papinske i Protestantske)

smotati kao svitak. (Iza. 34:4; Otkr. 6:14) Kombinirana vjerska sila tzv. Kršćanstva biti će u potpunosti uzaludna protiv podižuće plime anarhije kada bude bila dosegnuta zastrašujuća kriza. Pred tom velikom vojskom „sva će se vojska nebeska [nominalna crkva] rasplnuti i nebesa će se kao svitak saviti [dva velika tijela koji sačinjavaju crkvena nebesa; naime Papinstvo i Protestantizam, kao dva različita kraja svitka se čak i sada brzo približavaju jedni drugima, savijajući se, kao što smo pokazali]; sva će njihova vojska popadati [spadati, pasti; ne svi odjednom, nego postupno, ipak brzo] kao što list otpada s loze i kao što pada plod sa smokve“ (Iza. 34:4); i na koncu ta „nebesa, zapaljena, raspast će se, i počela [od kojih su sastavljena] se užariti i rastopiti.“ (2. Pet. 3:12)

„Jer kao trnje spleteni [jer se Protestantizam i Papinstvo nikada ne mogu savršeno prilagoditi; svatko će biti trnje na drugoj strani], pijani [opijeni duhom svijeta] od vesele pijanke, bivaju sasvim prožderani [oni će biti svladani u velikoj nevolji, i, kao vjerski sistemi, biti potpuno uništeni] kao suha pljeva“; jer Gospodin „uništava do kraja; nevolja se neće dva puta podići.“ Blagoslovljeno obećanje! „Jer evo, dolazi dan, koji gori kao peć. Tada će svi zlikovci i svi zločinci biti kao strnjika. Spalit će ih dan, koji dolazi“, veli Gospod nad vojskama. "Ni korijena ni grane neće im ostaviti [za daljnji razvoj].“ (Nahum 1:9,10; Mal. 4:1)

„Vrijeme Jakovljeve Nevolje“

Dok će nevolja i tjeskoba ovog dana Gospodinovog najprije doći na i to posebno na tzv. Kršćanstvo, i na koncu na sve nacije, konačni udar, mi smo obavješteni od Proroka Ezekijela, će biti

na Izraelski narod koji je ponovno okupljen u Palestini. Čini se da prorok ukazuje na mnogo veće ponovno okupljanje Izraela u Palestini unutar ovog razdoblja žetve nego se je to još dogodilo. On ih predstavlja tamo kao okupljene iz naroda u velikim brojevima, i, sa značajnim bogatstvom, nastanjujući nekoć pusta mjesta; i kako svi oni prebivaju sigurno u vrijeme kada je ostatak svijeta u svojem najdivljem metežu. (Ezek. 38:11,12)

Svi su ljudi svjedoci činjenice da je to ponovno okupljanje Izraela u Palestini počelo, ali je posve očito da će njihov izlazak iz drugih zemalja tek primiti neki veći i iznenađan impuls da bi se ovo proročanstvo ostvarilo unutar određenog vremena. Ostaje se još za vidjeti što će biti taj impuls; ali, da će sigurno doći nadalje je naznačeno riječima Proroka Jeremije. (Jer. 16:14-17,21)

"Zato, evo, dolaze dani—riječ je Jahvina—kad se više neće govoriti: `Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz Egipta`, nego: `Živoga mi Jahve koji sinove Izraelove izvede iz zemlje sjeverne[Rusija] i iz svih zemalja kamo ih bijaše prognao.` Vratit ću ih u zemlju njihovu koju dadoh ocima njihovim. Evo, poslat ću mnoga ribara—riječ je Jahvina—koji će ih uloviti. A zatim ću dovesti mnoge lovce koji će ih goniti sa svih gora, i sa svih brežuljaka, i iz svih pećinskih rasjeklina. Jer moje oči prate sve njihove putove: neće mi izmaći, niti se bezakonje njihovo može sakriti od očiju mojih. .. Učinit ću, evo, da osjete, da ovaj put zaista očute moju ruku i snagu moju, i znat će da mi je ime Jahve.“

Nimalo nema sumnje u to da je Gospodin više nego sposoban u stanju to ostvariti. U svakoj naciji pitanje, „Što će biti učinjeno sa Židovima?“ je zbunjujuće, koje će, u nekoj krizi bliske budućnosti Gospodinovim providonosnim utjecajem biti iznenađano izazvano, i nesumnjivo voditi, kao što je prorok naznačio, do neke usklađene akcije od strane nacija

njihovog brzog slanja u obećanu zemlju. I, kada su izlazili iz Egipta u žurbi, sa svojom stokom i dobrima, i potpomognuti od Egipćana koji su rekli, „Ustajte i odlazite od moga naroda...Pokupite svoju i sitnu i krupnu stoku, kako ste zahtijevali: idite“ i kako je Gospodin učinio da narod bude u naklonosti Egipćana, onim su im tako dali sve što su ovi zahtijevali, od zlata i srebra i odjeće (2. Moj. 12:31-36), tako i u idućem izlasku, kojeg su prorokli proroci, oni neće biti poslani praznih ruku, nego će očito nekakav pritisak staviti breme na nacije što će rezultirat povoljno za Izrael, ispunjavajući tako gornje Ezekijelovo proročanstvo.

Ova poduzetna rasa, kada jednom bude ponovno učvršćena u zemlji obećanja, i tako odvojena, barem na neko vrijeme, od tjeskobe nacija koja će posvude drugdje prevladavati, brzo će se prilagoditi novoj situaciji, i dotad opustošena mjesta biti će opet nastanjena.

Ali još jedan val boli mora preći preko tog kažnjenog naroda; jer, prema proroku, konačan sukob velikog dana biti će u zemlji Palestini. Relativan spokoj i napredak ponovno okupljenog Izraela blizu kraja tog dana nevolje, naskoro će potaknuti ljubomore i privući kao plijen druge narode. I kada zakon i red budu bili pometeni Izrael će na koncu biti opkoljen sa vojskama nemilosrdnih pljačkaša, koje je prorok opisao kao vojske Goga i Magoga (Ezek. 38), i velika će biti tjeskoba bespomoćnog Izraela.

„Jao,“ kaže prorok Jeremija, „jer velik je dan ovaj, slična mu ne bi! Vrijeme je nevolje za Jakova, al` će se izbaviti iz nje.“ (Jer. 30:7)

Vojske Goga i Magoga su predstavljene kao jedan čovjek koji govori, „Hajde da se dignem na zemlju nebranjenu, da navalim na miran narod koji spokojno živi bez zidina i bez

prijevornica i bez vrata.“ „Pa da se plijena naplijenim“ kaže prorok, „i pljačke napljačkam—da ruku stavim na razvaline opet napučene i na narod iz naroda sakupljen, koji se bavi stadima i imanjem i živi u središtu zemlje.“ (Ezek. 38:11-13) Prorok koji proriče te događaje kao da se obraća tim vojskama, govoreći, „Doći ćeš iz svoga sjedišta, s krajnjega sjevera [Evropa i Azija su sjeverno od Palestine], ti i s tobom mnogo naroda, sve samih konjanika, silno mnoštvo, golema vojska. Navalit ćeš na Izraela, narod moj, kao oblak kad pokrije zemlju. *U posljednje dane* [očigledno završna scena dana nevolje] *dovest u te* na svoju zemlju da me narodi upoznaju, kad na tebi [odvojen, odijeljen kao tvoj osvajač], Gože, njima naočigled, pokažem svetost svoju.“ (Ezek. 38:15,16)

Usred nevolje Bog će se otkriti kao branitelj Izraela kao i u drevnim vremenima, kada su oni kao nacija bili u njegovoj naklonosti. Njihova krajnost biti će njegova prilika; i tamo će njihova sljepoća biti uklonjena. Mi čitamo, „I sabrat ću sve narode [predstavljene sa vojskama Goga i Magoga] u Jeruzalem u borbu. I zaposjest će grad, opljačkati kuće i silovati žene. Polovina će grada otići u izgnanstvo, ali Ostatak neće biti istrijebljen iz grada. Tada će Jahve izaći i boriti se protiv tih naroda kako on zna ratovati u dan ratni.“ (Zah. 14:2,3) Izaija (28:21), ukazuje na istu stvar, na slučajeve Gospodinovog izbavljenja Izraela od Filistejaca u Gerazimu, i od Amorejaca u Gibeonu, govoreći, „Da, kao na gori Perasimu, Jahve će ustati, kao u Dolini gibeonskoj, on će se razjariti.“ (Vidi 2. Sam. 5:19-25; 1. Ljet. 14:10-17; Još. 10:10-15—kako Bog nije bio ovisan od ljudske vještine i generala, nego je vodio svoje bitke na svoj vlastiti način. Stoga će Bog u taj veliki dan donijeti izbavljenje u svoje vlastito vrijeme i način.

U Ezekijelovom proročanstvu (38:1-13) Gospodin imenuje glavne aktore u borbi u Palestini; ali mi ne možemo biti previše jasni u našim identifikacijama. Magog, Mešek, Tubal, Gomer, Togarma, Javan i Taršiš bila su imena djece Noinog sina *Jafeta*—za koje se pretpostavlja da su izvorni naseljenici Evrope. Šeba i Dedan bili su potomci Noinog sina *Hama*—za koje se pretpostavlja da su izvorni naseljenici sjeverne Afrike. Abraham i njegovo potomstvo (Izrael) bili su potomci Noinog sina *Šema*, i pretpostavljalo se da su naselili Armeniju—Zapadnu Aziju. (Vidi 1. Moj. 10:2-7) Ovo bi moglo ukazivati da će napad općenito doći iz Evrope—„iz sjevernih krajeva“—sa savezničkim pomiješanim narodima.

Pobjedničko uništenje tih neprijatelja Izraela (privođenje kraju vremena nevolje i vrijeme za uspostavu Božjeg Kraljevstva) Prorok Ezekijel je slikovito opisao. (38:18 do 39:20) To može biti uspoređeno jedino sa užasnim svrgavanjem Faraona i njegovih vojski, kada su pokušali ponovno povratiti Izraelce, koje je Bog izbavio. U tome će također izbavljenje Izraela biti „kao [poput] u danima tvoga izlaska iz zemlje egipatske“—„čudesna djela.“ (Mihej 7:15)

Nakon opisivanja da će dolazak te vojske sa sjevernih krajeva protiv Izraela (ponovno okupljenog u Palestini „u posljednjim godinama“, „koji je stekao stoku i dobra“ i „spokojno prebiva u sigurnosti“) biti iznenada, i „kao oblak da zemlju prekriješ“ (Ezek. 38:1-17) poruka je, „Ovako govori Jahve Gospod: `Nisi li ti onaj o kome sam govorio, u davne dane, preko slugu svojih, proroka Izraelovih, koji u ono vrijeme prorokovaše da ću te na njih dovesti?‘“ Gospodin zatim objavljuje svoje namjeravano uništenje zlih vojski; i opis čini se ukazuje da će to biti ostvareno izbijanjem ljubomore,

revolucije i anarhije među različitim elementima koji sačinjavaju veliku pomiješanu vojsku: revolucija i sukob koji će uključivati što god još ostalo od domaćih vlada različitih naroda, i dovršiti sveopću pobunu i anarhiju—veliki potres iz Otkrivenja 16:18-21.

Svjedočanstvo svih proroka je u tome da će Božja moć biti tako čudesno očitovana u izbavljenju Izraela, kada se on bude borio za njih (uzgredno za sve), sa oružjem koje nikakva ljudska moć ne može kontrolirati—uključujući pošasti i različite katastrofe—izlivene na zle (Izraelske neprijatelje i Božje protivnike) sve dok veoma brzo cijeli svijet ne postane svjestan da je Gospodin ponovno vratio Izrael u svoju naklonost, i postao njihovim Kraljem, kao u drevnim vremenima; i ubrzo zatim će oni isto tako kao i Izrael naučiti cijeniti Božje Kraljevstvo, koje će brzo postati žudnjom svih naroda.

Prorok Ezekijel (39:21-29), kao Gospodinov glasnogovornik govori o slavnom ishodu te pobjede, i rezultatima Izraelu i cijelom svijetu, rekavši, „Tako ću se proslaviti među narodima, i svi će narodi vidjeti sud koji ću izvršiti i ruku što ću je na njih podići. Znat će dom Izraelov da sam ja, Jahve, Bog njihov—od toga dana zauvijek. I znat će narodi da dom Izraelov bijaše odveden u ropstvo zbog svojih nedjela: iznevjerio mi se [odbacivši Krista—Rim. 9:29-33], pa sakrih lice svoje od njih i predadoh ih njihovim neprijateljima u ruke da od mača poginu. Postupih s njima po nečistoći njihovoj i nedjelima te sakrih lice svoje od njih.“

Stoga [sada kad je kazna dovršena] ovako govori Jahve Gospod: `Sad ću vratiti roblje Jakovljevo i pomilovati sav dom Izraelov [žive i mrtve, budući da su došla „vremena

obnove“—Djela 3:19-21]—ljubomoran na ime svoje sveto, oprostit ću im svu sramotu i nevjeru kojom mi se [tako] iznevjeriše dok još spokojno življahu u zemlji i nikoga ne bijaše da ih straši. A kad ih dovedem iz naroda i skupim iz zemalja dušmanskih i na njima, naočigled mnogih naroda, svetost svoju pokažem, znat će da sam ja Jahve, Bog njihov, koji ih u izgnanstvo među narode odvedoh i koji ih opet skupljam u njihovu zemlju, ne ostavivši ondje nijednoga od njih. I nikada više neću kriti lica od njih, jer ću duh svoj izliti na dom Izraelov`—riječ je Jahve Gospoda.“ „Sa zapada vidjet će ime Jahvino i Slavu njegovu s istoka sunčanog. Jer doći će kao uska rijeka koju goni dah Jahvin [tokom cijelog Evanđeoskog doba—od ruku duhovnog Izraela]. Ali doći će Otkupitelj Sionu [Crkva, „tijelo Kristovo“], i onima od sinova *Jakovljevih* koji se obrate od svog otpadništva, riječ je Jahvina.“ (Iza. 59:19,20. Usporedi Rim. 11:25-32)

„Jahve je dobar onima koji se u njegov` uzdaju, on je okrilje u dan nevolje, poznaje one koji se njemu utječu.“ Ali „Tko može izdržati pred bijesom njegovim? Tko će odoljeti pred gnjevnom srdžbom njegovom?“... On uništava do kraja [bezakonje]; nevolja se neće dva puta podići.“ (Nahum 1:7,6,9)

Tako će kroz bitku velikog dana Boga Svemogućeg cijeli svijet biti pripremljen za novi dan i njegovo veliko djelo obnove. Iako će sat buđenja biti sat oblaka i guste tmine, hvala Bogu za njegovo blagoslovljeno jamstvo da će djelo uništenja biti „skraćén čin,“ (Mat. 24:22), i da će odmah nakon njega slavno Sunce Pravednosti početi sjati. „Zemlja [sadašnje staro društveno uređenje] će [tako]...biti uklonjena kao koliba“ (Iza. 24:19,20), da očisti put za novu Božju građevinu, nova nebesa i novu zemlju u kojima prebiva pravednost. (2. Pet. 3:13; Iza. 65:17)

Budući da je gore navedeno u slovu, zapazili smo članak u starom *N. Y. Tribune* (26 Lipanj, 1897), koji je baš o toj temi. U tolikom je skladu sa našim sugestijama što se tiče „Gospodinove velike vojske“ koja je sada u pripremi, da smo napravili prostora za izvadak iz njega, kako slijedi:

„Kruna ili Narod?

Izme u ega e Vojske Evrope morati birati u Bliskoj Budu nosti?

„Prije manje od četrdeset godina postrojbe su, u poslušnosti zapovijedima svojih suverena, okretali svoje oružje na narod, i pucali na njih i išli na njih sa bajunetama, na muževe i žene čak i djecu sve dok krv nije potekla poput vode ulicama Berlina, Beča, i mnogih drugih glavnih gradova Starog Svijeta. Vojska nije bila pozvana da se bavi samo sa gomilom skitnica i tvrdokornih, nego sa bogatim i visoko obrazovanim građanima—ljudima od profesije, trgovcima, proizvođačima, političarima i zakonodavcima—u stvari, sa svim tim elementom koji je sačinjavao ono što je bilo poznato u Starom Svijetu kao „Buržoazija“ i srednje klase, koji su si nastojali osigurati politička prava koja su im bila svečano obećana odredbama ustava koje odredbe su donijeli njihovi pojedinačni vladari, ali koje su ovi potonji odbili staviti na snagu sve dok ih na to nije primorao narod.

„Dovedeni Do Granice Italije

„Hoće li postrojbe, ako budu bile pozvane danas pucati na svoje sugrađane, pokazati sličnu poslušnost naredbi „Pomazanika Gospodinovog?“ To je pitanje koje u ovom trenutku zaokuplja u daleko većoj mjeri nego su to ljudi u ovoj zemlji skloni vjerovati pažnju okrunjenih poglavara Evrope, i to je u posljednjih nekoliko dana izišlo pred javnost kroz rezoluciju podnesenu Talijanskom Parlamentu za zamjenu riječi „nacionalna“ za onu „kraljevska“ u službenom opisu vojske. Argumenti koje su istaknuli predlagatelji, a koji su na koncu poraženi od strane Vladine stranke koja posjeduje

većinu u Zakonodavnoj vlasti, nisu bili samo logični, nego također i snažni, i nije moglo da ne budu privlačni narodu Italije, isto tako kao i svakoj drugoj civiliziranoj naciji, i morali su sigurno donijeti veoma ozbiljne temelje za razmišljanje Kralju Humbertu i njegovoj braći i sestrama monarsima.

[Članak ističe da je, bez posebnog prevrata, zapovijedanje nad Engleskom vojskom unutar prethodne tri godine bilo dano Parlamentu, kojeg je zastupao Ministar Rata, dok je prije toga vojska bila izravno vezana za krunu zbog toga što je njen zapovjednik bio princ kraljevske krvi, koji je obnašao tu službu kao Kraljičin predstavnik. Kraljica je, čini se, i to nije neprirodno, nastojala neko vrijeme zadržati taj preostali potporanj suverenosti, ali neuspješno. U Francuskoj, također, ljubomora naroda da upravljaju vojskom bila je pokazana činjenicom da je bilo odbijeno imenovanje generala kao glavnog zapovjednika, i da je uprava bila zadržana u rukama promjenjivog Tajnika Rata, koji predstavlja stranku koja je došla na vlast glasanjem naroda. Članak nastavlja:]

„Sukob Neposredan u Njema koj

„Sukob te vrste se više ne smatra neposrednim u Italiji. Ali se ne može zanijekati da se nešto takovoga predosjeća u Njemačkoj, a posebno u Prusiji, gdje se monarh i narod sve više udaljavaju jedni od drugih. Da Car William predosjeća takav sukob očito je iz svih njegovih nedavnih izjava kad bi se god imao priliku obratiti svojim postrojbama, osobito u Bielefeldu prošlog tjedna, njegova je omiljena tema bila dužnost vojnika da se drže spremnima obraniti sa krvlju vlastitog života svog suverena i njegovo prijestolje, ne toliko protiv stranog neprijatelja koliko protiv neprijatelja unutar granica carstva, i kraljevstva. Predsjedajući ceremonijom zakletve novaka, on nikada ne propušta podsjetiti ih da je njihova prva dužnost prema sebi, a ne prema narodu koji ih plaća, i on se nikada ne umara od

naširokog pričanja o onome što on opisuje kao „Kraljeva Odora“; odnosno, uniforma, koju on, poput mnogih drugih suverena, izabira poštivati kao predaju, ne Državi ili naciji, nego monarhu, s kojom je nosilac vezan posebnim vezama odanosti, lojalnosti, i slijepa, neupitna poslušnosti. Niti se smije zaboraviti da u svim slučajevima spora i svađe između civila i vojnih lica Car uvijek podržava potonje, čak i kada je očito da su oni agresori, i to do te mjere da oprašta ili mijenja uvijek blagim rečenicama optužbe koje su bile podignute na oficire koji su, dok su bili pijani, ozbiljno ranili, a u nekim slučajevima i ubili, nenaoružane i bezopasne civile.

„Stav Njema ke Vojske

„Što će biti stav vojske dogodi li se očekivani sukob između Krune i naroda? Na dvoru i u službenim krugovima u Berlinu vjeruje se da će Car biti u stanju osloniti se na svoje postrojbe. Međutim sami ljudi nisu takvog mišljenja, niti vodeći Njemački političari. Redovi i kolone vojske se više ne sastoje, kao u prošlosti, od neotesanih neznalica, koji nisu u stanju niti čitati, niti pisati niti razmišljati, nego od misaonih, dobro obrazovanih ljudi, koji su bili poučeni u školama koja su prava i ustavne povlastice za koja su se njihovi pradjedovi i očevi uzalud borili. Oni također, znaju dovoljno iz povijesti da cijene činjenicu da je u svakom sukobu između Krune i naroda potonji uvijek odnio pobjedu.“

Božji Gnjev

- „Gnjev Božji je Ozbiljnost Ljubavi
 U liječenju grijeha—revnost pravednosti
 U pobjeđivanju nepravde—lijek
 Pravde za obeštećenje svijetu.
- „Gnjev Božji je kazna za grijeh,
 U mjeri prema svemu prijestupu u svoje vrijeme,
 Koji zapaža razlike dobro i pravedno između
 Oholih grijeha i grijeha lakše nijanse.
- „Gnjev Božji ne nanosi bespotrebnu bol
 Samo osvetničku, ili sebi da ugodni;
 Nego cilja da postigne ciljeve milosrđa,
 Iskorijeni zlo i poveća dobro.
- „Gnjev Božji je vatra koja proždire,
 Koja gori dok postoji zlo koje treba uništiti
 Ili dobro da pročisti; niti može uminuti
 Dok sve ne oslobodi od smjese grijeha.
- „Gnjev Božji je Roditeljska palica Ljubavi,
 Da kazni neposlušne, pokori,
 I potčini podložne volji Božjoj,
 Da Ljubav može vladati kada sve postane novo.
- „Gnjev Božji nikada neće udariti uzalud,
 Niti će prestati udarati sve dok grijeha više neće biti;
 Sve dok Bog ne postigne svoju milostivu namjeru,
 I zemlju vrati u pravednost i mir.“